

Könyvtári HÍRADÓ

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XLIII. évfolyam 2. szám 1999. február Ára: 10,- Ft.

WPR: immár elkezdődött...

1999. január 29-én Demszky Gábor főpolgármester és Hámori József kulturális miniszter elhelyezték az új központi könyvtár Baross utca 18. szám alatti telken felépülő „toronyházának” alapkövét. Ezzel ünnepélyes keretet adtak annak a nagyszabású rekonstrukciós munkának, amely nemcsak elhelyezésében bővíti, újítja meg központi könyvtárunkat, de a szolgáltatások tekintetében is. A WPR-beruházások ún. szakmai csomagjának egyik legfontosabb eleme a központi könyvtár és a hálózat számítógépesítése, egy automatizált, integrált könyvtári rendszer keretein belül. A Számítógépesítési osztály vezetésével elkészült a könyvtári szoftver tenderdokumentációja, de úgy érezzük, nem haszontalan a már működő részeredményekről tudósítanunk. A Híradó kérésére Babákné Kálmán Mariann foglalta össze a KESZ-ben folyó munkálatok gépesítésének tapasztalatait, amelyet joggal tekinthetünk a szolgáltatások modernizálása irányába tett egyik első lépésnek.

Közelebb kerültünk a számítógéppel való kölcsönzéshez?

Az elmúlt napokban a KESZ videóállománya leltárhiányainak törlését adtam ki feladatul egyik kolleganőmnek. A kérdéses példányok a számítógépes nyilvántartásunkban még nem szerepeltek – mivel a nyilvántartás felfektetése előtt tűntek el –, ezért a címleltárkönyvből kellett törölni azokat... Látván kolleganőm – aki már több, mint egy éve dolgozik nálunk – döbbsent arckifejezését a „címleltárkönyv” hallatán, kényszerít éreztem, hogy elmeséljem nyilvántartásaink történetét a címleltárkönyvtől a törzslapig, s ennek folyamányaként a számítógépes rendszerre való áttérésünk minden problémáját. Az egész történet távolinak tűnt. Magamon is észrevettem, hogy az idő bizony megszépítette az akkor átélt időszakot és feloldotta az egykori feszültségeket. Akkor értettem meg, hogy a KESZ AV-részlegeiben dolgozó fiata-

lok nem is találkoztak – ill. csak tanulmányaikban – az ún. kartoték-nyilvántartásokkal. Munkájukat – még ha sokszor problémák is akadályozzák – már csak gépi úton tudják elképzelni.

E bevezető sorok azért jutottak eszembe, hogy ezzel is bizonyítsam: érdemes belevágnunk a számítógépesítésbe, még ha előre nem látható akadályokkal kell is megküzdenünk. Tehát: miért is jó a számítógépes nyilvántartás, és mennyiben segíti elő ennek általánossá válását a KESZ munkája?

Az egységek áttéréséhez, tehát az induláshoz azáltal adunk segítséget, hogy – a Számítógépesítési osztály munkájának eredményeként – módunkban áll a könyvtárak saját állományainak AV-rekordjait példány adatokkal együtt eljuttatni a kerületi könyvtárakba.

A továbbiakban megpróbálom összefoglalni, hogy a könyvtárak napi munkájukban mennyiben fogják tudni hasznosítani a számítógépes nyilvántartás által kínált előnyöket:

- a legnagyobb hasznának kétségkívül azt érzem mind a könyvtárak mind pedig a könyvtárosok számára, hogy rákényszerülnek a TextLib program használatának elsajátítására. Saját adatbázisukból naprakész információkat tudnak nyújtani az olvasóknak mindenféle szempont szerint, ami az eddigi kartotékrendszerű nyilvántartásból nem volt lehetséges. Példaként említhetem a közreműködők szerinti kutatást, vagy filmek esetében a rendezőkre, szereplőkre, a zenei dokumentumok esetében pedig a zeneszerzőkre, jelentősebb előadóművészekre, illetve a tárgyszavakra, műfajokra, könnyűzenei számokra történő keresést. Amennyiben megfelelő nyomtató is rendelkezésre áll, akkor lehetőség nyílik betelt könyvkártyák pótlására, speciális és általános célú állományjegyzékek készítésére. A KESZ-be visszaküldött dokumentumokat is a programból lehet majd nyomtatni;
- segíteni fogja az állománygyarapítást is azáltal, hogy naprakész információt nyújt a saját állományok tartalmi összetételéről, nagyságáról;
- egyszerűsödik az állományellenőrzés is, hiszen majd „gépi úton” (is) lehet elvégezni. A nyilvántartásba vett dokumentumok vonalkódjainak egyszerű beolvasása után a program „kiad” egy jegyzéket, amely a tényleges, meglévő állományt tükrözi. Utána már csak a kölcsönzésben, perlésen lévő példányokat kell mechanikusan leltározni, illetve „egyesíteni” ezzel a gépi listával, hogy elkészüljön a teljes leltárjegyzék;
- a legfontosabb azonban magának a gépi kölcsönzésnek a megkezdése, illetve az ezt célzó lehetőség. Elméletileg – a rekordok könyvtárakba való kerülése után – már minden egységben megkezdődhet az AV-dokumentumok számítógépes kölcsönzése, a nyomtatott dokumentumok hagyományos szolgáltatása mellett. A gépi rekordokból épített adatbázis ugyanis már „honosított” állományt feltételez, ez pedig a számítógépes kölcsönzés (egyik) alapfeltétele. Ez persze csak az elméleti oldal. A gyakorlatban sok mindent át kell gondolnunk még, és nemcsak szellemileg, de a technikát illetően is fel kell készülnünk az áttérésre. Fontos kritérium a hardver feltételek megteremtése (megfelelő gyorsaságú gépek, amelyekben megfelelő nagyságú winchester áll rendelkezésre, mivel nemcsak az állomány változásainak, de az ún. kölcsönzési tranzakcióknak a mentését is meg kell oldani, nem árt egy külső winchester sem géplöpés esetére; a szünetmentes áramforrás is nélkülözhetetlen, mert egy pillanatnyi áramingadozás tönkretelheti az egész adatbázist). Szükséges egy TextLib hálózat is, majd gépre kell vinni – adatbázisba kell rendezni és beépíteni a rendszerbe – az olvasók adatait: vagy az előkészítő munkálatok során,

vagy pedig már a gépi kölcsönzéssel párhuzamosan. És természetesen meg kell tanulni a kölcsönző program használatát.

Bízgatásul már le merem írni, hogy a könyves részlegünk kölcsönző programmal együtt adja ki a könyveket a könyvtáraknak – igaz, hogy ez a program az igazinak csak egy egyszerűsített változata, mivel nekünk nem kellene olvasói adatok és kölcsönzési díjak. Maga a program viszont nagyon jól működik. A kiadások és visszavételek pillanatok alatt elvégezhetőek, működik a kölcsönzési határidőt beállító programrész, és az automatikus felszólító írás is. Ez utóbbi „hozományát” nemsokára tapasztalni fogják a KESZ-től dokumentumot átkérő könyvtárak: a könyv lejártá után kéthetente automatikusan küldjük ki a felszólítókat.

Nagy lelkesedéssel vettük birtokba az előjegyzések kezelését végző programot. Ha a keresett mű minden példányát kikölcsönözték, akkor a program automatikusan felajánlja az „előjegyzést”, ha beérkezik az előjegyzett mű, a program figyelmeztet erre, sőt kiírja az előjegyzést kérő adatait is. Ez nagyon nagy segítség minden könyvtáros számára. Egyébként a program megtanulása fél napot vett igénybe.

Az áttérés feltételei között kitüntetett szerepe van az ún. tartalék modulnak. Ez rendszerhiba, rendszerleállás esetén – úgy tudom – automatikusan átveszi a programok szervezését. Ez szintén elengedhetetlen a gépi kölcsönzésre való áttérés után, hiszen abba kell hagyni a hagyományos kölcsönzést, a szolgáltatással azonban nem állhatunk le, hiszen ez meghatározó funkciója a könyvtáraknak. Ezért egy pillanatra sem engedhető meg, hogy a program ne működjön. Mindebből automatikusan következik, hogy értő rendszergazdával kell közösen dolgoznunk, aki adott pillanatban a segítségünkre siet. Jelenleg nem tisztázott még a perlés mikéntje, egyrészt, mert nem tudjuk a könyvkártyát aláíratatni az olvasókkal, másrészt mert azt sem tudjuk még, hogy milyen típusú vagy rendszerű olvasójegyet fogunk használni.

A KESZ feladatai az AV-dokumentumok számítógépes kölcsönzésének bevezetésében:

A KESZ először is a régióvezetők által kijelölt könyvtárakba – a rendszergazdákon keresztül – floppykon elküldte az induló AV rekordokat. Az első „feltöltés” a rendszergazdák feladata, sok helyen a TextLib programot is telepíteniük kell. Majd, ha mindenhol megvan az induló állomány, akkor a KESZ kéthetente a soros szállítással együtt kiküldi a frissítéseket (= az újabb rekordokat), amit már a könyvtárosoknak kell feltölteni az ebből a célból létrehozott menü segítségével.

Miután 43 helyre kell floppykat küldenünk, ez havonta 86 floppyt jelent. Ezért a KESZ kérése az, hogy a következő 2 hetes szállítással minden könyvtár küldje vissza a már betöltött floppykat.

Azok a könyvtárak, akiket nem riasztottak el a kölcsönzés bevezetésének feltételeiről leírtak, azok a KESZ-ben (Babákné Kálmán Mariannál) jelentkezhetnek, mivel a gépi kölcsönzés megkezdése előtt még honosítani kell a videokazetta állományukat és az audiokazettákról is szabványos bibliográfiai leírásokat kell készíteni.

A KESZ-nek összességében – a videószerzés TextLib-re való átállításának következtében – 60 000 példány honosítását kell elvégeznie. A munka gyorsan halad, mivel leltárszám alapján és a vonalkódok felhasználásával tudunk dolgozni, így naponként mintegy 4-500 példány honosításával lehet számolni. Kedvezőtlenebb a helyzet az audiokazetták esetében, mert kb. 60 000 példányrekord hiányzik még az adatbázis-

ből (a könyvtárak állományát az elmúlt évben kezdtük csak honosítani), és ezek szabványos bibliográfiai leírását is el kell még készíteni.

Várjuk tehát a vállalkozó kedvű könyvtárakat és könyvtárosokat, hogy együtt valóban közelebb kerüljünk a számítógépes kölcsönzéshez!

Babákné Kálmán Mariann

RÓLUNK ÍRTÁK

Megújul a Szabó Ervin Könyvtár

A Fővárosi Közgyűlés döntése alapján az elmúlt év őszén megkezdődött és 2001 végére befejeződik a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi épületének rekonstrukciója. A munkálatok során nemcsak a könyvtárnak 1931 óta otthont adó, Szabó Ervin téri Wenckheim-palota műemléki értékű épületének helyreállítására, hanem két szomszédos ingatlan felhasználásával az intézmény je-

lentős bővítésére is sor kerül. A csatlakozó Reviczky utcai épület felújításával és a Baross utcai oldalon megépülő új, nyolcszintes részleggel a könyvtár rendelkezésre álló terület 80 százalékkal nő, az olvasói férőhelyek száma megkétszereződik; újdonságként lehetőség nyílik gyermekrészleg, közhasznú információs gyűjtemény és irodalmi kávéház elhelyezésére is.

A könyvtár a rekonstrukció és az építkezés csaknem teljes időtartama alatt fogadja az olvasókat, és a szolgáltatások lehető legszélesebb körét igyekszik biztosítani számukra. Az intézmény március elejéig teljes kapacitással működik – addig csupán a könyvállomány éppen költöztetett része nem lesz hozzáférhető.

Március 4-étől 10-éig bezár a könyvtár. Március 11-étől ismét lehet helyben olvasni az olvasóterem kézikönyvtári anyagát – látogathatóak lesznek az általános olvasóterem, a Budapest Gyűjtemény,

a folyóiratolvasó, a szociológiai és a jogi olvasóterem, és igénybe lehet venni a kapcsolódó információs szolgáltatásokat is.

A könyvállomány egy része ideiglenesen külső raktárakba kerül, ahonnan előzetes igénylés alapján lehet a műveket helyben olvasásra behoztatni. A kölcsönözni kívánók a könyvtár 1990 óta beszerzett könyvei közül válogathatnak szabadpolcos rendszerben.

A könyvtár új működési rendjéről a 318-5919-es és a 267-6767-es telefonszámon kérhető tájékoztatás. E-mail cím: titkar@fszek.hu.

Iránytű

A gyermek és ifjúsági irodalom elméleti kérdései és kritikái
1986–1995 között. Bibliográfia.

Három esztendővel az anyaggyűjtés lezárása után jelent meg a gyermekirodalom elméleti és kritikai vonatkozásainak szépkiállítású bibliográfiája. Két kiadója a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Gyermekkönyvtáros Szekciója és a Kossuth Lajos Tudományegyetem Kovács Máté Köre.

A „mesei hármasság” többféle vonatkozásban is jellemző a kötetre. Valójában ez egy harmadik kötet, mivel a Debreceni Városi Könyvtár és a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola összefogásának gyümölcseként már megjelent az 1975-1980 és az

1980-1985 közötti időszakot feltáró két kötet.

Ez a mostani, Harcsa Edit gyűjtötte és Suppné Tarnay Györgyi által szerkesztett, harmadik bibliográfia hierarchikusan tagolt felépítésű. Fontosabb fejezetei:

I. A gyermek- és ifjúsági irodalom bibliográfiái és kézikönyvei.

II. A gyermek és ifjúsági művekről szóló kritikák.

III. A gyermek- és ifjúsági irodalom kiadása és rendezvényei.

A tartalomjegyzékben tükröződő további tagolások már az első pillanatban

nyilvánvalóvá teszik a bibliográfia gyűjtőköreit; áttekinthetővé teszik az anyagot a felhasználó számára.

Pl. II.

1. Írókról, költőkről

1.1 Magyar írókról, költőkről

1.1.1 Kapcsolat a mai magyar gyermekirodalommal

1.2 Külföldi írókról, költőkről

2. Műfajokról

2.1 Szépirodalom

2.1.1 Vers

stb.

A bibliográfiában való eligazodást még két fontos fejezet segíti: a használati útmutató és a kötet végén található mutatók rész. Az első a kötet szándékait és felépítését magyarázza el az olvasónak, aki a szerkesztő feltételezése szerint lehet könyvtáros, pedagógus, szülő, kutató és tegyük hozzá, főiskolai, egyetemi hallgató is. A mutatók rész kilencféle szempontból teszi lehetővé a tételek visszakeresését. A mutatók jól követik a felhasználó lehetséges keresési szempontjait. Pl. a névmutató egyik fajtája azokat az írókat sorolja fel, akiknek műveiről elemzés jelent meg, ill. velük készült riport; a másik a gyermekirodalommal foglalkozó szakembereket sorolja fel. Mivel a kettő nem keveredik, máris egy új minőséggel gyarapodik a mutató: egyrészt tükrözi, kiket tartott méltónak a kritika, hogy megemlítsen, másrészt kik a szakma éppeni aktívjai. A címmutatóknál elválasztja az önálló köteteket, a tanulmányokat és cikkeket, a sorozatokról – azok neve szerint – megjelent ismerttéteket, a gyermekfolyóiratokról megjelenteket, a magyar gyermekirodalomról írottakat, végül a külföldi gyermekirodalomról készült kritikákat.

A két szerzői és hat címmutató mellett megtaláljuk a forrásul szolgáló hírlapok és folyóiratok jegyzékét, azok megjelenési helyét is feltüntetve.

A gyakorlottabb szem azt is észre veszi, hogy a mutatók a névváltozatok és

az ismétlődő tételek problémáját is praktikusán megoldják. A bibliográfiai leírásnál a dokumentumon szereplő névváltozatot veszik fel,

Pl. 43. GYÁRFÁSNÉ KINCSES Edit

.....
44. KINCSES Edit

majd a névmutatóban utalóval hozzák össze.

Az ismétlődő tételek között is hasonló történik. Egy tétel akkor ismétlődik, ha tartalmánál fogva két fejezetbe is tartozik. Pl. KOMÁROMI Gabriella, F.: Gyermekkönyvkultúra Ausztriában és Magyarországon. 66. tételként szerepel, mint elméleti megközelítés, mint külföldi irodalomról szóló, a 107. tétel alatt ismétlődik meg.

Másik példánkban már megkérdőjelezhető az ismétlés jogossága, mivel itt csak a gyűjtő által adott három tárgy szó miatt történik meg.

Pl. NAGY Attila: A szomszédság, a kibebbség, a határontúli magyarság képe az ifjúsági sajtóban. = Könyvtáros, 1992. 2. sz. 62-69. I. A Cimborá c. folyóiratról.

Ez, a 424. tétel megismétlődik a 425. és a 426. szám alatt, azzal a különbséggel, hogy a tárgyszavak változnak: Ifjúsági Magazin, Kincskereső. Azért hozom ezt a példát, mert egyébként úgy tűnt, hogy a gyermeklapokról sok cikk jelent meg. Azonban ha ezeket az ismétlődéseket leszámítjuk, kiderül, hogy kevés.

Mint több bibliográfia anyaggyűjtője és szerkesztője, nagy örömet leltem ebben a kis kötetben, felhívta a figyelmemet olyan írásokra, amelyek elkerülték eddig figyelmemet. Mint gyermekkönyvtáros sok információhoz jutottam belőle. A jól megválasztott formátum, az esztétikus megjelenés mellett az ügyesen kiválasztott és elhelyezett idézetek is azt szolgálták, hogy érzelmileg is megérintse a használót a kötet.

Szász Ilona

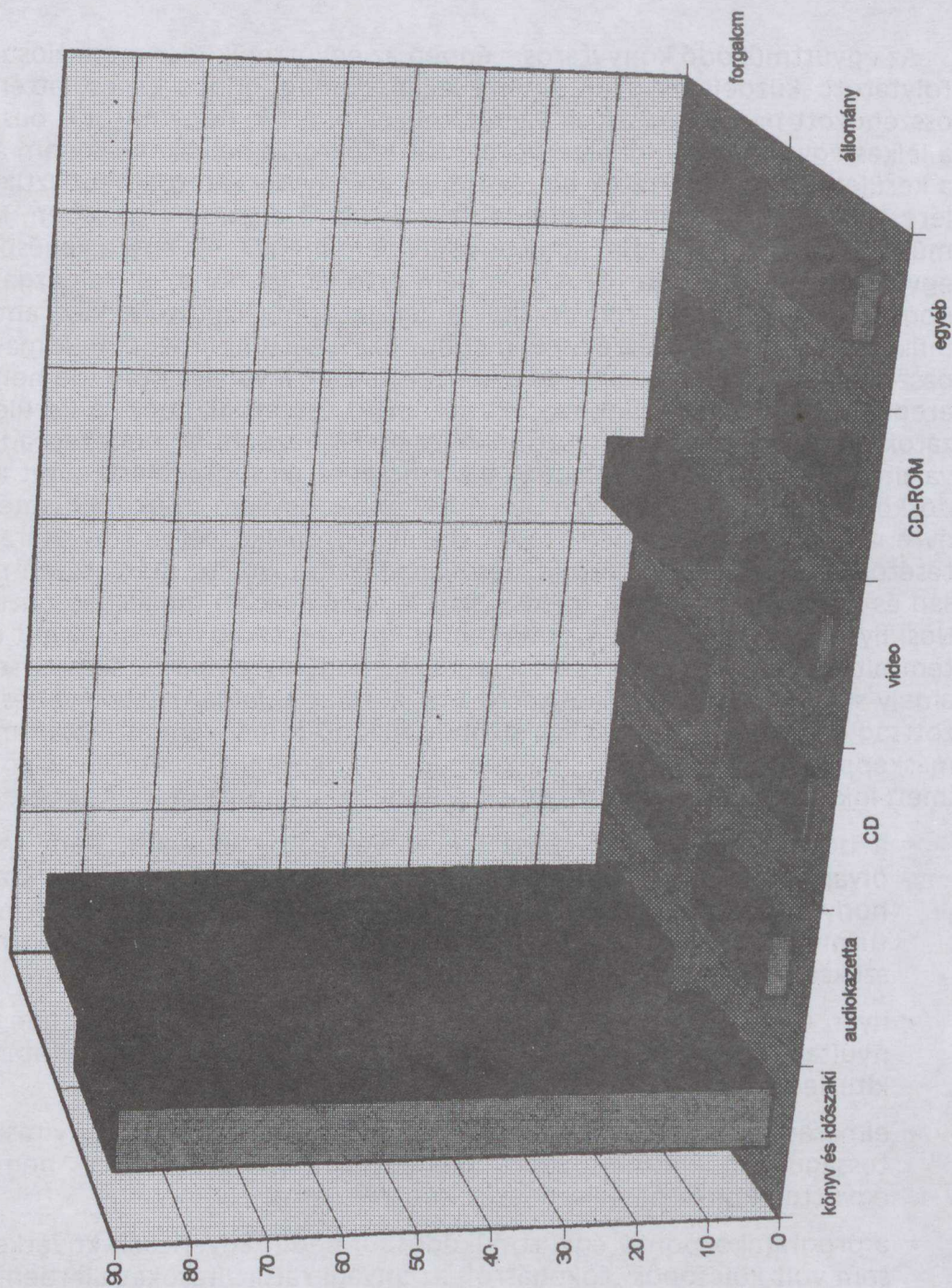
A FSZEK 1998. évi munkájának egy része az Ellenőrzési Csoport statisztikai gyorsjelentése tükrében

A FORGALOM VÁLTOZÁSA 1997-1998

Kerület	1997			1998			Az előző évi %-ában	
	Beiratkozott olvasók	Kölcsönzők	Kölcsönzött dokumentumok	Beiratkozott olvasók	Kölcsönzők	Kölcsönzött dokumentumok	Beiratkozott olvasók	Kölcsönzők
I.	4 487	36 234	134 096	1 902	19 004	68 686	42,40	52,50
II.	6 189	64 564	238 710	6 398	59 123	252 725	103,40	91,60
III.	10 307	100 914	399 229	10 315	102 514	416 643	100,10	101,60
IV.	7 507	78 871	307 311	9 253	105 043	401 717	123,30	133,20
V.	3 932	52 417	184 378	3 909	46 103	171 178	99,40	88,00
VI.	4 629	38 933	152 901	4 237	31 936	127 573	91,50	82,00
VII.	8 666	86 873	292 937	8 709	78 414	269 531	100,50	90,30
VIII.	4 209	54 958	184 379	4 039	46 181	159 887	96,00	84,00
IX.	5 985	75 135	278 477	5 964	67 439	267 772	99,70	89,80
X.	6 935	94 803	320 463	9 139	74 239	285 435	131,80	78,30
XI.	14 748	131 957	531 290	14 593	133 179	536 865	99,00	101,00
XII.	4 857	65 392	250 538	5 196	58 024	236 562	107,00	88,70
XIII.	12 222	165 686	594 877	9 930	128 313	472 313	81,30	77,40
XIV.	6 045	76 485	289 085	6 080	74 567	312 933	100,60	97,50
XV.	6 397	88 873	299 259	7 096	81 765	278 307	110,90	92,00
XVI.	3 886	51 628	150 643	4 204	44 451	135 381	108,20	86,10
XVII.	5 027	79 689	247 180	4 710	73 522	227 087	93,70	92,30
XVIII.	7 046	87 342	309 976	7 455	85 455	303 780	105,80	97,80
XIX.	6 233	67 024	265 711	5 776	50 712	220 305	92,70	75,70
XX.	3 258	50 979	159 521	3 351	46 125	143 262	102,90	90,50
XXI.	5 500	77 220	217 069	5 865	60 545	193 632	106,60	78,40
XXII.	2 886	46 943	154 682	3 117	28 104	105 698	108,00	59,90
XXIII.	1 730	18 522	76 122	1 768	18 358	73 475	102,20	99,10
Összesen:	142 681	1 691 442	6 038 834	143 006	1 513 116	5 660 747	100,20	89,50
Kp.kvt.	20 449	87 011	197 566	21 185	84 790	192 895	103,60	97,50
Mindössz.:	163 130	1 778 453	6 236 400	164 191	1 597 906	5 853 642	100,70	89,90

Az 1998. évi állomány- és forgalmi statisztika összefüggései (hálózat)

A hálózat dokumentumállománya és a dokumentumforgalom közötti összefüggés (%)

Egy együttműködő könyvtáros laza gondolatai

Az együttműködő könyvtáros – éppen az együttműködés megvalósulása érdekében folytatott „küzdemei” okán – némi szkepszissel gondol a kapcsolatteremtés céljából összehozott beszélgetésekre. Tanult kollégáim értik, hogy miről is beszélek... Azokról a lelkes egyetértéssel megszervezett fórumokról, amelyeken alkalom adódott (volna) a kerületi önkormányzatok illetékesei és a könyvtárvezetők heurisztikus eszmecserejére: a kerület lakosainak minél jobb (könyvtári) ellátása érdekében. Mert az együttműködő könyvtáros tudja, hogy egyedül nem megy... (és egyre kevésbé). Így aztán az együttműködő könyvtárost igazán nem érte váratlanul az új főigazgató bejelentése, hogy az év elején levélben fordult a kerületi polgármesterekhez, amelyben együttműködést célzó megbeszélésre invitálta őket. Láttunk, megéltünk már ilyent, sőt tapasztalatokat is gyűjtöttünk, és a konzekvenciák levonása után (de nem lebecsülve az eredményeket) osztottunk-szoroztunk, majd összefoglaltunk: a kerületi önkormányzatok – bár deklaráltan együttműködés-hívők – valahogy nehezen adnak (pénzt), és valahogy nem szívesen hallgatják a kéréselést (ki tudja miért), amit az együttműködő könyvtáros is egyre kedvetlenebbül, mondhatnám utálkozva ismételt meg évről évre. Közben taktikák széles választékával próbálkozott, a könyvtárak „képbe illesztésétől” kezdve a nem mindig ízléses példálózásokig. Természetesen rendre udvariasan és reménykedve, nem feledve szükségességünkben táplálkozó öntudatunkat sem. Nos, ilyen előzmények után senki sem róhatja fel szkepszisemet (amit persze igyekeztem eltitkolni a főigazgató előtt, tudván, hogy az empíriát semmi sem pótolhatja), amely sorminta gyanánt ékesítette a IX. kerület alpolgármesterével és a kulturális bizottság elnökével kitűzött találkozóhoz fűződő reményeimet. Aztán minden egészen másképpen alakult, és ez a „másképpen” még korábbi eredményes együttműködéseimet(-inket) is más horizontra emelte. Hogy ne szaporítsam fölöslegesen a szót:

- ☛ a beszélgetés valóban beszélgetés volt. Jó hangulatú, nem feszengő, szóval olyan, amilyenné akkor válik egy munkamegbeszélés, ha a résztvevők tudják, hogy mit akarnak és ezt anélkül vállalják föl, hogy a retorika szintjén meg kéne futniuk az illendőség unalmas köreit (nem raboltuk egymás idejét, nem volt szükség formális udvariasságokra);
- ☛ ilyen légkörben a résztvevők partnerként tárgyalhattak, azt hangsúlyozva, amit nyújtani tudnak (és ami bizony nem kevés), és aminek szolgáltatása (fenntartása, kiterjesztése, felvállalása stb.) közös érdek;
- ☛ elmaradtak a kínos öngazolások, a mindenáron való bizonyítási kényszer fontosságunkat illetően, ezért megegyezés is születhetett nem általában az együttműködésről, hanem azok konkrét formáiról;
- ☛ a programközpontú együttműködésből pedig egyenesen következett, hogy szó sem volt kölcsönös „zokogásról” az anyagi ráfordításokat illetően. Mindenki tudta, hogy amit akar, annak mi az ára, és azt is, hogy ebből mit kell neki finanszíroznia;
- ☛ végül pedig nem kellett megállapodni az együttműködés folyamatos fenntartásának gondolatában sem, hiszen az természetesen tételeződik a szerződés korrekt végrehajtása során.

A fentiek már önmagukban tanulságul szolgálhatnak az együttműködő könyvtáros együttműködést szorgalmazó gondolatainak átértékeléséhez, ám kényszert érzek arra, hogy nevén (is) nevezem mindazt, ami ezen a beszélgetésen nyilvánvaló lett: hogy tudniillik nem elég tudatában lenni fontosságunknak, azt másokkal is el kell fogadtatnunk; hogy erre nem igazán jó módszer tevékenységünk általános finanszírozására pénzt kérni (könyörögni, követelni), pláne „szabad elköltésre” pusztán az önkormányzat költségvetésébe beillesztetni; és hogy a partneri státuszt nem kell eréllyel hangsúlyozni, mert az természetesen feltételeződik együttműködő programjaink végrehajtásakor.

Mindezek nyilvánvalóak lettek a beszélgetés során, és szkepszisemet is oldották. És miközben egyre bizakodóbban tekintek az újabb együttműködést szorgalmazó újabb beszélgetések felé, tudom, hogy egy új típusú PR-munka is körvonalazódik jövőképeben. Amelyben – a főigazgató megfogalmazása szerint – a könyvtár immár nem könyvradományokért folyamodó pénznyelő intézmény, hanem szolgáltatásait az igények és szükségletek piacán versenyztető szolgáltató partner

Pobori Ágnes

„A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni?”

Ez volt az 5. régió Észak-Pesti Ötletházának (gyermekkönyvtárosainak) 1998. évi felhívása az angyalföldi, újpesti, rákospalotai gyerekekhez.

Az óvodások „Kedvenc játékom” címmel rajzpályázaton vehettek részt. A beérkezett 145 rajzon nemcsak mackók, autók, vonatok és babák szerepeltek, hanem tevékenységek is, mint az úzás, vagy a villamoson való utazás.

A zsűri elnöke Radvány Zsuzsa grafikus bírálta a gyermekek munkáit – melyekből kiállítás készült – és adta át az okleveleket, ajándékokat.

A második fordulóban az alsó tagozatos gyerekektől vártunk olyan leveleket „Írok neked kedvenc játékomról” címmel, amelyekben azt kértük, hogy írják le milyen játékokkal játszanak szívesen, illetve melyik játékfajta elsajátítása okozza a számukra a legnagyobb örömet. A társasjátékok, a plüssállatkák, a foci és az ósállatok mellett a gyerekek fogalmazásaiban szerepelt az olvasás és a könyvek szeretete is. A 147 db pályaművet Tóth Éva költő értékelte. A díjkiosztó ünnepség izgalmába szeretnénk volna belopni egy kis érdekességet, amely sikerült is Kelle Antal jóvoltából. Régi, muzeális értékű játékszerekkel ismerkedhettünk meg, amelyek egy része a Játékszerek Anno... című kiállításon is megtekinthető a Teréz körúton.

A felső tagozatosok számítógépes játékban vehettek részt, melyet floppylemezen kértünk beadni. Fanta rajzolóprogram segítségével mozgó képsorozatot, ötletes animációkat lehetett készíteni. Láthattuk, hogyan mozognak az állatfigurák, vagy hogyan telik meg egy pohár üdítőital a számítógép monitorán. A pályázó gyerekek láthatták az összes animációt és így közönségdíjat is kisorsolhattunk.

Mindhárom forduló eredményhirdetését más-más gyermekkönyvtárban tartottuk, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy az észak-pesti gyerekek a lakóhelyüktől távolabbi könyvtárakat is ismerjék meg. A munkánk legnagyobb elismerése az volt, hogy a kiértékelte pályázóink mind eljöttek az eredményhirdetésekre, vagy képviselte őket valaki. Sokszor az egész család, nagymamák és nagypapák is megtiszteltek bennünket. A legfiatalabb látogató mózeskosárban érkezett.

A jutalmak kiválasztásánál figyelembe vettük, hogy az életkorhoz és a témához kapcsolódjon. A helyezést elért gyerekeken kívül a többiek is kaptak apróbb ajándékokat, és a rendezvények végén vendégül láttuk őket.

E pályázattal kapcsolatos szervezési feladatok segítettek abban, hogy még gördülékenyebben működjünk együtt a gyerekek színvonalasabb könyvtári ellátásának érdekében.

Karakasné Kőszegi Katalin
XIII/5

MEGKÉRDEZTÜK

a Közalkalmazotti Tanács új elnökét,
Kovács Györgyit:

Milyen alapvető változások várhatóak a Közalkalmazotti Tanács munkájában?

– Az új Közalkalmazotti Tanácsnak sem lesz több joga mint az előzőnek.

– Remélhetőleg több lehetőségünk lesz arra, hogy az Intézet szakmai döntéseinek előkészítésében résztvegyünk.

– Ha belegondolok szerencsénk is van, mert az új főigazgató úrral tárgyalhatott az új Közalkalmazotti Tanács, és így nem zavartak senkit a régi reflexek.

– Sikerült abban is megegyezésre jutni, hogy lehetőségünk van bármely szakmai kérdés kapcsán kérvényben kérni a főigazgató urat, hogy záros határidőn belül a reszortossal vizsgálta meg a témát.

– Lehetőségünk van az Intézmény létevel, konfliktusaival összefüggő dolgokban javaslatokat tenni, véleményt nyilvánítani.

Szeretnénk kérni az Intézményünk összes dolgozóját, hogy azokban a szakmai kérdésekben keressenek meg bennünket, ami foglalkoztatja őket, és véleményük van róla.

– Minden hónap utolsó csütörtökén összejön a Közalkalmazotti Tanács, ahol megbeszéljük az Intézmény életét érintő szakmai gondokat, irányokat. Kérdéseinket, javaslatainkat átadjuk a felső vezetésnek válaszára várva.

– Remélem a *Könyvtári Híradó* is nyomon követi munkánkat és rendszeresen tájékoztatja a dolgozókat.

KÖZLEMÉNY

Kedves Kollégák!

*1999 februárjában megalakult az
intézmény új
Szociális Bizottsága,
melynek tagjai:*

*Bakonyiné Benyovszky Katalin
(KKDSZ),*

*Hucskóné Kovács Mária
(Közalkalmazotti Tanács),*

*Kiss Katalin
(szakreferens,
az intézmény részéről).*

*A bizottság minden hónap
második szerdáján ül össze, ezért
kérjük, a fizetéselőleg- és
segélykéréseket az adott
hónap második keddjéig
adjátok le a titkárságon
Kiss Katalin részére.*

A Szociális Bizottság tagjai

SZEMÉLYI HÍREK

Kitüntetés

Horváthné Jakubecz Ilonát, a 2. sz. régió igazgatóját Pro Cultura Budapest díjjal tüntette ki a XI. kerületi önkormányzat. Gratulálunk!

EZ TÖRTÉNT

Január 11-én közösen tette le dr. Demszky Gábor főpolgármester és Hámori József, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának minisztere az új épületszárny alapkövét.

Február 5-én és 12-én került sor a kibővített informatikai értekezletre, amelyen a készülő tenderdokumentációt beszélték meg az érintettek.

Február 10-én a Családi könyvtárosok, folytatva az előző évi programot, a Közhasznú Információs Szolgálathoz látogattak el, ahol a helyi adatbázissal ismerkedtek meg.

Február 16-án Pitti Katalin „fogadott örökbe” a Zenei Gyűjteményben.

Február 17-én, a Gyermekkönyvtáros műhely legutóbbi összejövetelén a kollégák egyeztették a Budapest játék régió-döntős kérdéseit. Változás történt a műhely munkájának vezetésében: Kucska Zsuzsa felkérésére a jövőben Szász Ilona, a X/4. sz. könyvtár munkatársa veszi át a műhely feladatainak koordinálását, a műhelymunka vezetését. Legközelebb március 17-én találkoznak a XVIII/3. sz. könyvtárban, ahol Budavári Klára tart bemutató foglalkozást.

ELŐZETES

Március 17-én 9-kor az Ötpacsirta utcai épület alagsorában videómegbeszélés lesz.

Március 31-én 9-kor CD-ROM-megbeszélés ugyanitt.

Horváthné Jakubecz Ilona pályakezdése óta a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hálózatában dolgozik. Elismerő szavakkal szólt arról, hogy ez az Önkormányzat, de az elődei is kiemelt fontosságot tulajdonítanak a közkönyvtáraknak, így maradhat talpon és fejlődhet a kerület hat könyvtára. Mivel egész Dél-Buda könyvtárainak igazgatója, van összehasonlítási alapja és rálátása az itt élőkre.

Azt tapasztalja, hogy a videó és filmkultúra eluralkodása ellenére a közkönyvtárak szerepe nem csökken. Az elmúlt évtizedek alatt azonban az igény átstrukturálódott. Mást keresnek a könyvtári olvasók: kevesebb szépirodalmat, több szakkönyvet, s a tanulást segítő műveket.

Úgy érzi, hogy ezzel a kitüntetéssel nemcsak őt, de az egész könyvtárosi szakmát elismerte a kerület vezetése.

Újbuda — a XI. kerület polgárainak kétheti közéleti lapja, IX/2., 1999. január 27.
— részlet a „Hivatásuk szerelmesei” című írásból

A Családi Könyvtárosok szakmai műhelyének 1999. évi munkaterve:

Látogatás a Közhasznú Szolgálatnál (febr. 10.), A központi szerzeményezés távlatai (márc. 10.), A számítógép alkalmazása a Szociológián (ápr. 14.), A TEXTLIB kölcsönzés tapasztalatai (máj. 12.), Látogatás a sárospataki Városi Könyvtárban (jún.), Szakmai tapasztalatcsere az egeri Tanárképző Főiskola számítógépes felhasználó csoportjánál (szept.), Látogatás a Zenei Gyűjteményben (okt. 7.), A Budapest Gyűjtemény számítógépes feltártsága (nov. 10.), A Közép-európai Egyetem Könyvtárának megtekintése (dec. 8.).

Tervezik továbbá az év folyamán egy munkacsoport létrehozását, ami felmérné a családi könyvtárak szolgáltatásait, személyi és eszközellátottságát. A csoport a felmérés eredményéről írásban számol be.

RŐLUNK ÍRTÁK

Az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb

Beszélgés Fodor Péterrel, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatójával

Tavaly november elején látta Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, hogy az azóta beindított olvasói közéleti és kulturális tevékenység, főleg a könyvtárakban, milyen mértékben terjedt el a hazánkban.

Ami azt jelenti, hogy az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb.

Az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja.

... az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja.

... az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja.

A Könyvtár Számokban

	1997	1996	1997
ÖSSZESEN	114.468	111.660	105.581
KÖZÖSSÉGI	66.837	63.224	37.100
KÖZÖSSÉGI	181.305	144.984	142.681
ÖSSZESEN	771.381	1.432.732	1.352.542
ÖSSZESEN	336.366	346.523	338.500
ÖSSZESEN	1.167.743	1.779.255	1.691.042
ÖSSZESEN	3.162.513	5.128.161	4.988.665
ÖSSZESEN	1.708.813	1.022.390	1.050.169
ÖSSZESEN	4.731.326	6.180.471	6.038.834

... az olvasó érezze, hogy itt ő a legfontosabb. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elnöke, Fodor Péter, a legfontosabb olvasói közéleti tevékenység terjedését vizsgálja.

Galéria a könyvtárban

Hol van már az az idő, amikor a könyvtár is a házhöz járt? Ma már az „álló” könyvtár is ritka. Jártam olyan tékákból is, ahol a pincében champignont termesztettek, hogy a befolyó forintokból kifizethessék a magas fűtési és villanyszámlát.

Az Uzsocki utcai Szabó Ervin fiókkönyvtár elég jó helyzetben lehet. Tán az önkormányzat évi 800 000 forintos támogatásának is köszönhetően. (Ez itt kérem most a reklám helyé!) Ezen a fagyos, decemberi délutánon, bent az olvasóterem kardinálan-dobos melegében, szolid, öszülő hölgyek és urak várakoznak. Az asztalon teáskancsók, házi-pogácsás tállak sorakoznak. A könnyű, halk zsongásban mármár ügy vélném: mindjárt átrepül a fejünk felett, a névadó Kassák Lajos híres nikkelszámovárja is. Mert itt kérem, tár-latmegnyitó készülődik. Tán éppen Kassák szellemében, aki egyformán művelte az irodalmat és a képzőművészetet is.

A kiállító hölgy, valami szolid drappban az asztal mellett álldogál az udvarias csöközőnben. Elettérjait életsejtően ismerős. Ha nem tőle hallanám,

... a terembelet mindentűt hihetel enlül magas. A Kassák könyvtár Bendéné May Mária tárlatáva – besorakozott a XIV. kerület galériák közé. Mellesleg a amatőr festőnő kedves virág-csendéletei. Rovinj-i utcarészletei, tájképei leginkább arról győzték meg, hogy a nyugdíj után is van élet. Nem kell bealhalni. (A kiállítás megtekinthető december 30-ig a könyvtári órákban.)

(gantner)

Pobori Ágnes felelős szerkesztő
 Gujgiczer Imréné, Háromy Zsófia,
 Hucskóné Kovács Mária, Kapuvári Zsuzsa,
 Szatmári Istvánné, Szecsei Lászlóné,
 Vargáné Vida Emília

Felelős kiadó: dr. Fodor Péter főigazgató

Megjelenik havonta.
 Ára: 10,- forint.
 Előfizetési díj egy évre: 120,- Ft.
 Szedés, tördelés, nyomtatás:
 Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Nyomda
 ISSN 0139-1917.
 Táskaszám: 051/99.